

Canllaw ynghylch y Cynllun Pontio

Crynodeb o ganllawiau allweddol Llywodraeth Cymru

- Nod cynlluniau pontio yw cefnogi a gwella'r cysylltiadau rhwng ysgolion uwchradd ac ysgolion cynradd sy'n bwydo, gan ganolbwyntio'n benodol ar gydweithio i gefnogi cynnydd cydlynol gan ddysgwyr, cefnogi anghenion a llesiant cyffredinol dysgwyr, a sicrhau cyflymder a her briodol yn y ffordd y mae ysgolion yn ymdrin â chynnydd wrth ddatblygu eu cwricwlwm a'u trefniadau asesu.
- Ar gyfer Rheoliadau Pontio 2022, mae'n rhaid i gyrff llywodraethu ysgolion uwchradd a gynhelir ac ysgolion cynradd sy'n bwydo lunio un cynllun pontio ar y cyd i gefnogi'r broses o helpu dysgwyr i bontio o Flwyddyn 6 i Flwyddyn 7. Gall y ddarpariaeth ar gyfer ysgolion cynradd unigol sy'n bwydo, fel rhan o'r cynllun hwnnw fod yn wahanol, ond dim ond un cynllun sydd ei angen dan ofal yr ysgol uwchradd.
- Bydd angen i bob ysgol uwchradd a'r ysgolion cynradd sy'n eu bwydo roi cynlluniau pontio newydd ar waith i gefnogi'r broses bontio o dan y Cwricwlwm i Gymru.
- Mae'n rhaid llunio'r cynlluniau cyntaf a'u rhoi ar waith o 1 Medi 2022 i gefnogi'r broses o bontio'r garfan gyntaf o ddysgwyr sy'n symud o Flwyddyn 6 i Flwyddyn 7 o dan y Cwricwlwm i Gymru yn ystod haf 2023, yn barod ar gyfer blwyddyn ysgol 2023 i 2024.

O dan **Reoliadau Pontio 2022**, mae'n rhaid i gynlluniau pontio ymdrin â'r materion canlynol:<https://www.legislation.gov.uk/wsi/2022/566/contents/made>

- Cynigion ar gyfer rheoli a chydgyssylltu'r broses bontio yn gyffredinol o'r ysgolion cynradd sy'n bwydo i'r ysgolion uwchradd i ddysgwyr
- Cynigion ar gyfer sut y bydd parhad dysgu yn cael ei sicrhau yn gyffredinol drwy gynllunio'r cwricwlwm a chynllunio ar gyfer dysgu ac addysgu i ddysgwyr ym Flwyddyn 6 sy'n pontio i Flwyddyn 7.
- Cynigion ar gyfer sut y caiff cynnydd dysgwr unigol ei gefnogi wrth iddo bontio o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd
- Cynigion ar gyfer sut y caiff anghenion dysgu a llesiant pob dysgwr unigol eu cefnogi wrth iddynt bontio o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd
- Cynigion ar gyfer adolygu a monitro effaith y cynllun pontio o ran sut mae wedi helpu i:
  - sicrhau parhad dysgu
  - cefnogi cynnydd dysgwyr unigol

Mae'r ddogfen hon yn darparu fformat enghreifftiol o 'Gynllun Pontio Clwstwr' ac yn cynnwys awgrymiadau sy'n deillio o ddeddfwriaeth a chanllawiau diweddaraf Llywodraeth Cymru. Argymhellir bod pob ysgol yn darllen y canllawiau swyddogol - gellir eu gweld [yma](#) - cyn cwblhau'r broses hon, ac yn addasu'r ddogfen hon i gyd-fynd ag anghenion yr ysgolion dan sylw.

Cynllun Pontio Clwstwr o'r Ysgol Gynradd i'r Ysgol Uwchradd

Clwstwr Ysgol Uwchradd:

Clwstwr Ysgolion Cynradd/Ysgolion Cynradd sy'n Bwydo : Y Strade

1. Cynigion ynghylch rheoli a chydgysylltu'r broses bontio o'r ysgolion cynradd sy'n bwydo i'r ysgol uwchradd i ddysgwyr.

Awgrymiadau ar gyfer y cynnwys:

- Rhaglen eang a chytbwys o weithgareddau sy'n cyflawni amcanion y canllawiau ar draws y blynyddoedd pontio allweddol, gan amlinellu'r ddarpariaeth ar gyfer y grwpiau amrywiol o ddysgwyr yn seiliedig ar eu hanghenion unigol. (Mae'r canllawiau diweddar yn canolbwyntio ar Flwyddyn 6 a 7, ond gellir hefyd ystyried cynnwys gweithgareddau ar gyfer disgyblion Blwyddyn 5).
- Dylai'r rhaglen bontio amlinellu gweithgareddau strategol/y staff a gweithgareddau'r disgyblion.
- Manylion ynghylch staffio, adnoddau a gwariant.

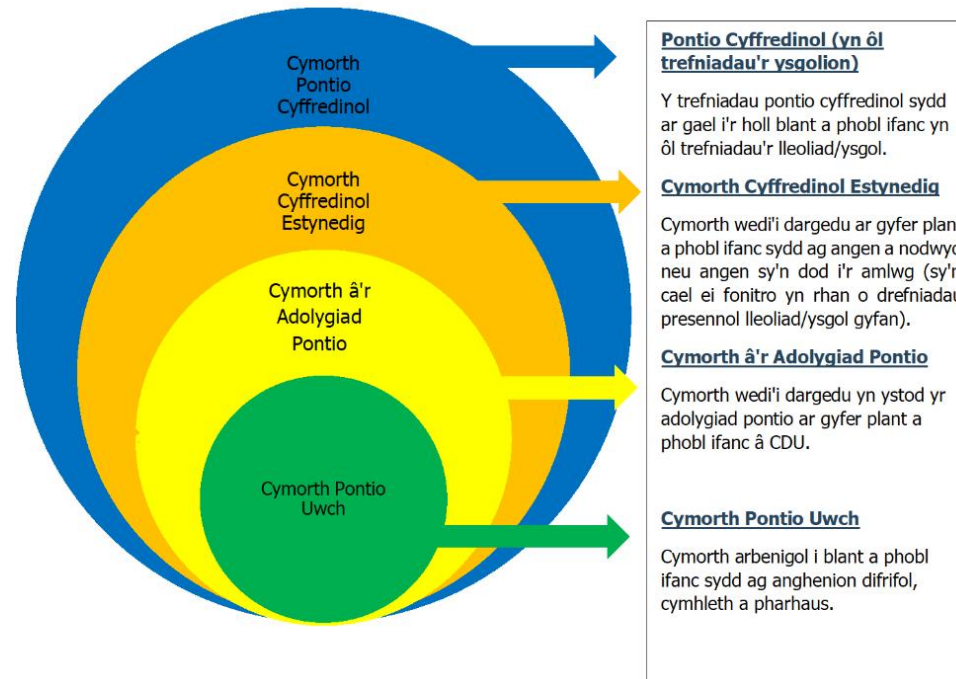
(Enghraifft bosibl o 'Drosolwg o Raglen Bontio' i'r rhai sydd heb fan cychwyn neu drosolwg blaenorol i'w ddatblygu.)

Trosolwg o Raglen Bontio 2022-23

Ysgol y Strade

	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6 - Tymhorau'r Hydref, y Gwanwyn a'r Haf			Blwyddyn 7
Cymorth Pontio Cyffredinol	Her 'mini-marathon' i oll dysgwyr bl.5.	- Diwrnod 'Oh la la' – diwrnod ITM a Llythrennedd Corfforol i bob dysgwr bl.6. - Adnoddau ITM wedi ei ddarparu i ysgolion cynradd er mwyn cyfoethogi profiad y dysgwyr o ieithoedd byddant yn astudio yn Y Strade.		- Ymweliadau i ysgolion unigol (HJ/NW/CH) er mwyn casglu gwybodaeth am lesiant dysgwyr sydd yn trosglwyddo. - Diwrnodau blasu fesul ysgolion unigol. - Diwrnod blasu fel blwyddyn gyfan.	Diwrnodau anwytho yn yr ysgol uwchradd ar ddechrau'r flwyddyn. Bl.7 a 'r 6ed yn unig ar y safle.
	Datblygu cyd ddealltwriaeth o gynnydd 'Effeithiolrwydd y dysgwr'				
	Sicrhau parhad dysgu Rhannu arferion Datrys Problemau				
Cymorth Cyffredinol Estynedig		Ymweliadau cyson i'r Strade yn ystod blwyddyn 6 er mwyn anwytho dysgwyr ac i ymateb i anghenion unigolion.			
Cymorth â'r Adolygiad Pontio	- Ymweliadau i ysgolion unigol gan CADY'r Strade (NW). - Diwrnodau penodol wedi ei gynllunio i gefnogi trosglwyddiad.	Ymweliadau cyson i'r Strade yn ystod blwyddyn 6 er mwyn anwytho dysgwyr ac i ymateb i anghenion unigolion.			
Cymorth Pontio Uwch	Cyfleoedd cyson i ddysgwyr sydd ag anghenion difrifol, cymhleth a pharhaus i ymweld â'r ysgol o dan arweiniad NW.	Cyfleoedd cyson i ddysgwyr sydd ag anghenion difrifol, cymhleth a pharhaus i ymweld â'r ysgol o dan arweiniad NW.			

(I gael rhagor o wybodaeth am y diffiniadau uchod o grwpiau dysgwyr cysylltiedig ag ADY, ewch i'r canllawiau atodol [yma](#) neu isod)

2. Cynigion ynghylch sut y bydd parhad dysgu yn cael ei sicrhau trwy gynllunio'r cwricwlwm a chynllunio ar gyfer dysgu ac addysgu i ddysgwyr ym Mlwyddyn 6 sy'n pontio i Flwyddyn 7

Awgrymiadau ar gyfer y cynnwys:

- Y gwahanol ddulliau a mentrau sy'n canolbwyntio ar 'ddatblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd' ar lefel datblygu a chynllunio'r cwricwlwm gydag ysgolion clwstwr/partner.
- Y gwahanol ddulliau a mentrau sy'n canolbwyntio ar ddatblygu dulliau dysgu ac addysgu a rennir/cyffredin ar draws yr ysgolion partner.
- Manylion am unrhyw brosiectau/digwyddiadau pontio o ran y cwricwlwm neu lefel addysgu.

3. Cynigion ynghylch sut y caiff cynnydd dysgwr unigol ei gefnogi wrth iddo bontio o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd.

Awgrymiadau ar gyfer y cynnwys:

- Pa wybodaeth a data ynghylch cynnydd cyfannol disgyblion fydd yn cael ei rannu a pham?
  - Gwybodaeth a dangosyddion o ran cynnydd academaidd yn erbyn y cwricwlwm a addysgir a data/cofnodion asesu personol eraill.
  - Edrych ar wybodaeth gyfannol ynghylch cynnydd dysgwyr drwy lens y Pedwar Diben gan ddisgrifio agweddau a dulliau o ran dysgu, cyflawniadau nodweddiadol a chyflleoedd nodweddiadol, datblygu diddordebau a hobiau.
  - Ystyriwch ddatblygu ffurflen sy'n coladu cynnydd disgyblion, a hynny ar y cyd ag ysgolion partner.
- Pa brosesau fydd yn cael eu rhoi ar waith gan staff ysgolion uwchradd er mwyn cyrchu, trefnu ac addasu'r ddarpariaeth a'r addysgeg o ystyried y wybodaeth flaenorol, a hynny cyn derbyn y plant newydd ac yn ystod eu blwyddyn gyntaf yn yr ysgol uwchradd?

4. Cynigion ar gyfer sut y caiff anghenion dysgu a llesiant pob dysgwr unigol eu cefnogi wrth iddynt bontio o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd.

Awgrymiadau ar gyfer y cynnwys:

- Pa wybodaeth am anghenion dysgu a llesiant fydd yn cael ei rhannu a pham?
Mae'r awgrymiadau'n cynnwys y canlynol:
  - Proffiliau Un Dudalen a gwybodaeth arall wedi'i chynhyrchu gan y dysgwyr/llais y disgyblion.
  - Dogfennau ADY a gwybodaeth/canllawiau cysylltiedig.
  - Gwybodaeth gyfannol ynghylch y dysgwyr a welir drwy lens y Pedwar Diben.
  - Gwybodaeth am anghenion, cymorth, rhaglenni, adnoddau/strategaethau dysgu dysgwyr unigol.
  - Gwybodaeth am ddatblygiad ac anghenion cymdeithasol, emosiynol a llesiant dysgwyr unigol.
  - Ystyriwch ddatblygu ffurflen sy'n coladu cynnydd disgyblion, a hynny ar y cyd ag ysgolion partner.
- Pa brosesau cyffredin fydd yn cael eu rhoi ar waith gan staff ysgolion cynradd er mwyn cynorthwyo â'r gwaith o gasglu, coladu a rhannu gwybodaeth allweddol?
- Pa brosesau cyffredin fydd yn cael eu rhoi ar waith gan staff ysgolion uwchradd er mwyn casglu, prosesu, dadansoddi, addasu a rhoi gwybod (yn bersonol neu fel arall) yn briodol am y ddarpariaeth a'r addysgeg cyn derbyn y plant newydd ac yn ystod eu blwyddyn gyntaf yn yr ysgol uwchradd?

5. Cynigion ar gyfer adolygu a monitro effaith y cynllun pontio o ran sut mae wedi helpu i sicrhau parhad dysgu a chefnogi cynnydd dysgwyr unigol.

- Beth fydd y broses ar gyfer adolygu a monitro effaith y cynllun pontio? (Staff a llywodraethwyr cyfrifol? Pryd? Sut?)

6. Y Camau Gwella

Enghreifftiau o gwestiynau i helpu i gwblhau adolygiad o'r cynllun pontio i werthuso'r effaith a'r camau nesaf:

- a. Sut y gellid rheoli'r broses bontio'n well yn y dyfodol?
- b. Pa mor effeithiol oedd y cynllun pontio o ran hyrwyddo parhad dysgu?
- c. Pa mor effeithiol oedd y cynllun pontio o ran cefnogi cynnydd cydlynol gan ddysgwyr?
- d. Pa mor effeithiol oedd y cynllun pontio o ran sicrhau cyflymder a her briodol yn y ffordd yr ymdrinnir â chynnydd wrth ddatblygu'r cwricwlwm a'r trefniadau asesu?
- e. Pa mor effeithiol oedd y cynllun pontio ar gyfer cefnogi iechyd a llesiant pob dysgwr?

Camau gwella allweddol i'w cynnwys yn y cynllun pontio nesaf:

- 1.
- 2.
- 3.

Y dyddiad a fabwysiadwyd gan y Corff Llywodraethu: _____

Dyddiad yr adolygiad blynyddol: _____